

lelkipásztor írja

**így is
vizsgáld meg
a lelkiismeretedet !**

IGY IS. VIZSGÁLD MEG A LELKIISMERETEDET!

Lelkipásztori levelek 1.

ELŐSZÓ

Ez a lelkiismeretvizsgálat azok számára készült, akik nem csak névleges keresztények akarnak lenni, hanem komolyan törekednek a krisztusi eszmény felé. Az őszinte Krisztus-követés egyik titka, és egyben bizonyossága is, ha így, ilyen szellemben is megvizsgáljuk lelkiismeretünket. Vagyis, ha nem csak egyes hibák, bűnök kutatásával foglalkozunk, hanem a követendő krisztusi eszményre, az odairányító szeretetparancsra gondolunk. Vagyis ha elsősorban lényeges magatartásunkat, alapvető beállítottságunkat vizsgáljuk. Erre szolgál ez a lelkiismeretvizsgálati vezérfonál is, amely nem teszi fölöslegessé, hanem üdvösen kiegészíti az imakönyveinkben található lelki-tükröket.

A KIADÓ

Az itt közölt lelkiismeretvizsgálat a párisi St. Severin-templom papi munkaközössége „LA CONFESSION” c. művének függelékében, a belgiumi Desclée de Brouwer cég kiadásában jelent meg, valamint külön füzetben is, az Association Philippe Néri (4, rue des Prêtres-Saint-Séverin, Paris 5.) kiadásában. — Az Irodalmi Tájékoztató a Függelékben a magyar kiadás sajátja. — Fordította: M. I. — Irod. Tájékoztató: T. J.

OPUS MYSTICI CORPORIS / BÉCS

1964 — Első kiadás. — A magyar kiadás jogát fenntartjuk. — Egyházi jóváhagyással.

Ungarischer Pfarrbrief: Gewissenserforschung. — Mit Druckerlaubnis des Erzbischöflichen Ordinariates Wien vom 21. 4. 1964, Z. 2790/1964. — Verlag OPUS MYSTICI CORPORIS bei Österr. Seelsorge-Institut, Wien I. Stephansplatz 3/III. Im Eigenbetrieb als Manuskript vervielfältigt. — Verlags-Nr. 251.

LELKI ISMERETVIZSGÁLAT

I. ALAPVETŐ KÉRDÉSEK

1. Megfelel-e életem Isten akaratának? Ismerem-e Isten ram vonatkozó akaratát, más szóval: tudom-e, mi az én egyéni hivatásom? Ha nem tudom, mit teszek annak érdekében, hogy megismerjem?
2. Töreksem-e arra, hogy Isten reám vonatkozó akaratát egyre jobban megismerjem az Egyház irányításából, papok – lelkiatyám – tanácsából, felelősségteljes személyek vagy jószellemű, hozzáértő barátok figyelmeztetéséből?
3. Kiről vagy miről kell ma lemondanom, hogy Isten akaratát teljesíthessem? És megfordítva; kiről vagy miről nem szabad ma lemondanom, hogy Isten akaratát teljesíthessem?
4. Ha már elköteleztem magam valamilyen hivatásra, valamilyen életformára, szakítok-e rendszeresen időt (mikor és mennyit?) arra, hogy hivatásbeli hűségemet ellenőrizzem és haladásomat lemérjem? Mit kell még változtatnom életemen?

II. ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

5. Isten azért kívánja, hogy akaratát teljesítsük, mert szeret minket; vajon én hogyan viszonzom Isten hozzám való szeretetét?

- 6.** Hogyan törekszem Isten megismerésére, aki Jézus Krisztusban kinyilatkoztatta magát nekünk és Egyházán keresztül kapcsolatot létesített velünk ?
- 7.** Mit teszek azért, hogy hitbeli tudásomat fejlesszem ? hogy megismerjem Isten szavát a Szentírásból és az Egyház hagyományából ? Olvasom rendszeresen a Szentírást ? Olvasom a pápai enciklikákat ?
- 8.** Milyen valójában az én „vallásgyakorlatom” ? Minek tekintem: csak egyházi parancsot teljesítek vele, vagy Isten misztériumához járulok a hívők testvéri közösségében ?
- 9.** Vajon a szentmiseáldozat, az Úr oltára köré gyűlt testvéri közösségben való részvétel forrása és lényege-e életemnek ? Milyen gyakorlati hatással van mindennapi életemre az Úr Jézus áldozatában való részvételem ? Az áldozati közösség révén növekszik-e bennem a testvéri szolidaritás érzése ?
- 10.** Mennyiben érdeklődöm a világegyház életének legfőbb időszerű problémái iránt ? Hogyan vállalom részt az Egyház mai belső megújulásának művében ? Tevékeny részt veszek-e valamelyik megújodási mozgalomban: a liturgikus mozgalomban, a bibliamozgalomban, a hitoktatás korszerűsítésében. stb. ? Ha nem is tudok mindent megtenni, mi az, amit megtehetek és mi az, amit meg is kell tennem a magam helyén: az egyházközségben, egyesületben, egyéb kisebb közösségben, baráti körben ?
- 11.** Mennyire érdeklődöm a keresztények egységének nagyszabású problémája iránt ? az uniós hét (jan. 18-25) alatt ?

más időben? a nemkatolikusok iránt tanúsított magatartásban? Tájékozott vagyok-e ebben a kérdésben?

12. Mennyire gondolok imádságaimban és életemben egyébként is az Egyház mai missziós munkájára az ugynevezett keresztény országokban? a missziós területen? Milyen a magatartásom a nemkeresztények irányában? a másvallásúak, hitközömbösök és ateisták felé, rokonságomban és egybeült? E téren tájékozott vagyok-e és tudom-e, milyen a valóban keresztény magatartás, amelyet a mai kor elvár tőlem? Szoktam-e azokért is imádkozni, akiknek nincs hitük?

13. Mennyire érdeklődöm a mai világproblémák iránt? Milyen véleményt alkottam és milyen magatartást tanúsítok a nacionalizmus, a kolonializmus, a faji megkülönböztetés, az osztályharc kérdésében? Bizonyos vagyok-e benne, hogy felfogásom ezekben a kérdésekben megfelel az Evangélium szellemének, ahogyan azt az Egyház ma értelmezi?

14. Tájékozódottam-e arról, hogy milyen körülmények között él az emberiség nagyobbik része a gazdaságilag elmaradt országokban? A gazdasági és társadalmi haladásnak megfelelően mérlegeltem-e, hogy ma mit követel meg az igazságosság és a szeretet? Vagy úgy gondolom-e, hogy ez a kérdés csak a szakemberekre és a jóléti intézményekre tartozik? vagy úgy vélem, hogy ebben szerepe van a közvéleménynek is, ami viszont feltételezi, hogy kiki tájékozott legyen e téren, és közreműködjék a maga tehetsége szerint?

15. Melyek hazám főproblémái politikai és társadalmi téren? Mit tehetek itt és mit kell tennem?

16. Mi a véleményem a világbéke nagysúlyosságú kérdéséről? Mit tudok róla? Mi a pápák állásfoglalása ebben a kérdésben? Mi az álláspontjuk az atomfegyverkezelést illetően? Ismerem-e a „Pax Christi” nemzetközi keresztény békemozgalmat?

III. SPECIÁLIS KÉRDÉSEK

17. Pénz. Szegény vagyok-e evangéliumi értelemben? Vagy talán a pénzszerzés, a kényelem és a szórakozás lettek életcélommá?

18. Mennyi részt juttatok anyagi javaimból a szegényeknek, az Egyháznak, a nagy segélyszerveknek, a misszióknak? Hogyan aránylanak ezek az adományok személyes kiadásaimhoz: a feltétlenül és a kevésbé szükségesekhez? Hogyan veszem ki a részemet országos érdekű beruházásokból?

19. Idő. Hogyan osztom be időmet? mennyi jut a pihenésre, szórakozásra, imádságra, munkára? családomra, barátaimra és másokra? Van-e napirendem, időbeosztásom? Nem volna-e szükségem rá? Tudom-e, hogy időt kell áldoznom az imára is, és hogy ez már maga is Istennek tetsző áldozat?

20. Munka. Részt alkotja-e a munka lelki életemnek, vagy merőben profán dolognak tekintem? Isten akaratát teljesítem-e általa? Felajánlom-e áldozatként Istennek?

A testvéri szeretet gyakorlását látom-e benne, Isten gyermekeinek teljesített szolgálatot? Nem vagyok-e a munka megszállottja, aki minden másról megfeledkezve csak munkaszennyvedélyből vagy érvényesülési vágyból dolgozik? Vajon nem hagyatkozom-e túlságosan másokra személyes dolgaiban, különösen az anyagiak terén? Tudok-e segíteni másoknak, és szívesen elfogadom-e mások segítségét? Tudok-e közös munkában együttműködni másokkal? Munkaközösségben? Családomban? Hogyan tanúsítom a szolidaritás szellemét ott, ahol éppen dolgozom?

21. Egészség. Gondolok-e testi egészségemre vagy pedig nem törődöm vele? Gondoskodom-e életkoromnak megfelelően egészségemnek ápolásáról és testi erőm megtartásáról? Engedelmes szolgálatra tudom-e fogni testemet? Nem kényeztetem? Nem félek-e a szenvedéstől és a betegségtől? Nem válok-e ilyenkor kiállhatatlanná? Kész vagyok rá, hogy akár ma is meghaljak?

IV. A KÜLÖNFÉLE ÉLETFORMÁKKAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

22. Házasélet. Minek ítélem ezt az életállapotot: merőben világias életformának? vagy talán a szerzetességhez viszonyítva a „könnyebb útnak”? vagy az Istennek szenteltség egyik formájának tekintem, amelyben az ember hitvestársán és gyermekein keresztül adja oda magát mennyei Atyjának?

23. Hitvestársam elkényeztetett bálványom-e? Vagy szélyeimnek tárgya? Vagy Isten szeretetének jelenléte,

megtestesítője, aki joggal vár el tőlem teljes odaadást? Ennek a hitbeli látásnak alapján mi a véleményem a házassági hűtlenségről, a különélésről, a válásról?

24 . Szem előtt tartom-e házaseletemben a természeti törvényt, az Egyház tanítását, az evangéliumi eszményt?

25 . Töreksem-e arra, hogy rosszra hajló akaratomat a keresztény lelkiismeret követelményeinek megfelelően neveljem, és mindent hitvestársammal harmóniában tegyek? Vajon tekintettel vagyok-e az ő gondolkodásának és magatartásának fejlődésére?

26 . Belátom-e, hogy a gyermek nem csak Isten-áldás, hanem Isten jelenléte is otthonomban? És hitvestársammal való egységem záloga és bizonyítéka. A különélést vagy a hitvesemmel való egyenlenséget gyermekeim ellen való bűnnek tekintem-e?

27 . Gyermekeim nevelésében el tudom-e fogadni illetékes személyek (pedagógusok, orvosok, pszichológusok, papok) segítségét, sőt adott esetben irányítását? Elsőszámú kötelességemnek tartom-e gyermekeim vallásos nevelését? Hogyan hatok gyermekeimre: szavammal, példámmal, az otthonban teremtetett légkörrel? Gondom van-e rá, hogy gyermekeimben felébresszem a papi, szerzetesi, apostoli hivatást? Nem vagyok-e téren esetleg tapintatlan, erőszakos? Vagy éppen felelőtlenül hanyag, közömbös?

28 . Szabad állapot. Saját elhatározásomból, kénytelenségből, vagy Isten akaratában megnyugodva élek-e házastárs nélkül? Ha csak kénytelenségből élek így, de ez

véglegesnek látszik: el tudom-e fogadni ezt az állapotot az evangéliumi szegénység szellemében, Krisztus és embertársaim szeretetéből? El tudom-e viselni egyedüli ezt az életet vagy inkább csatlakoznom kell valamilyen baráti közösséghez?

29. Felismerem-e – akár ideiglenes, akár végleges – magányos életemnek előnyeit: hogy jobban tudok szolgálni másokat, egyéneket vagy közösségeket, rokonaimat vagy távolállókat? Vagy inkább álmodozásnak, flörtnek, melan-kóliának, érzelgősségnek adom át magam s így fecserlem el életemet?

30. Van-e bátorságom hozzá, hogy a szexuális életre vonatkozó problémáimat hivatott, hozzáértő személy előtt feltárjam?

31. Ha házasságra készülök, hogyan gondolkodom a jegyes-ségről? Szentelek-e annyi érdeklődést és időt házasságom lelki előkészítésének, mint amennyit a világias foglalá-tosságoknak? Tudom-e, hogyan kell helyesen felkészülni a házasságra a jegyesség alatt?

32. Vajon félek-e a megöregedéstől? Miért? hiúságból? mert attól tartok, hogy elviselhetetlenné válok mások szá-mára? hogy ne legyek senki terhére? azért, mert az utolsó pillanatig szolgálni akarok?

33. Ha még ingadozom élethivatásom és életirányom meg-választásában, nem volna jó újra meg újra átnézni és imád-kozva átgondolni ezt a lelkiismeretvizsgálati vázlatot, el-kezdve az első kérdésekkel, amelyeket így lehetne ös z - s z e g e z n i :

Életem odaadott élet-e? akár így, akár úgy, de odaadott-e? milyen módon? minek? kinek? de bármiképpen is: a Szeretetnek, Istennek? Vajon valóban kijelenthetem ma Isten előtt, hogy egész életemből nem tartok meg semmit magamnak, hanem szeretetből kész vagyok mindent odaadni? Az Evangélium szellemében:

Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét mindennap és kövessen engem... (Lk. 9, 23)

Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön... (Lk. 12, 49)

Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek titeket, úgy szeresséteket egymást ti is... (Jn. 13, 34)

Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életet adja barátaiért... (Jn. 15, 14)

+

Időnként ajánlatos a lelkiismeretvizsgálat előtt elmélkedve elolvasni a tízparancsolatot, a nyolc boldogságot (Mt. 5, 1-11), Jézus búcsúbeszédét az Utolsó Vacsorán (Jn. 13-17).

Behatóbb lelkiismeretvizsgálathoz a következő művek adhatnak még indítást:

Häring, Bernhard: Frohes Beichten. Seelsorge-Verlag, Freiburg i. Br. 64 l. (E füzet együtt a jó gyónáshoz is kitűnő segítség.)

Lebret, L. J. - Suavet, Th.: Rajeunir l'examen de conscience. Ed. Ouvrières, Paris. 190 l. — Új német kiadása készül.

(Kitűnő szempontokat találnak itt a krisztusi elveknek gyakorlati alkalmazására a különféle hivatási ágakban és a családi életben mindazok, akik komolyan veszik a kereszténységüket.)

IRODALMI TÁJÉKOZTATÓ

Egy ausztriai lelkinapon reggel kiosztották az itt közölt lelkiismeretvizsgálatot. Este valaki erre a jellemző vallomásra fakadt: „Minden jóakaratom ellenére is úgy találom, hogy alig 3 kérdésre adhatok pozitív választ. Teljesen át kellene állítanunk a gondolkozásmódunkat, ha jó keresztények akarunk lenni!” Igaza volt: a krisztusi élet megtéréssel, „metanoíával”, vagyis teljes átállással kezdődik, – gondolatvilágunkban is. Ebben, valamint hitbeli ismereteink fejlesztésében akar segíteni ez a tájékoztató. Nem törekedhetik teljességre, de amit hoz, az az utóbbi két évtized francia és német nyelvű vallásirodalmának legjavából való.

1

BEVEZETŐ OLVASMÁNYOK

Bevezetőül olyan könyvet olvassunk el, amely a mai embernek a mai kor nyelvén mondja meg, hogy miben áll a krisztusi, vagyis keresztény élet lényege, hiszen a keresztény vallás nem merőben tan, világnézet, hanem élet. – Elsőnek ezt olvassuk: Quoist, Michel: Reussir. Les Éditions Ouvrières, Paris.

Zwischen Mensch und Gott. Styria, Graz. – A továbbiakban: Card. Suenens, J. L.: Vie quotidienne. Vie chrétienne. Desclée de Br. – Täglich christlich leben. O. Müller, Salzburg. Evely, Louis: Notre Père, Aux sources de notre fraternité. Fleurus, Paris. – Das Manifest der Liebe. Das Vaterunser. Herder. Evely, Louis: C'est toi, cet homme. Ed. Universitaires, Paris.

Du selbst bist dieser Mensch. Styria, Graz. – Majd feltétlenül: Liégé, A. OP: Vivre en Chrétien. Fayard! Vagy hasonló művét: Liégé, A: Das Abenteuer der Heiligkeit. M. Grünewald! – Végül: Perrin, J.-M. OP: Vivre avec Dieu. Aubier, Paris!

Fiataloknak (Quoist első helyen említett műve után):
Herstens, Marcel: Seigneur, ton serviteur écoute. Oeuvre des
Tracts, Bruxelles, – Herr, dein Diener hört! Herder, Freiburg.
Liegé, A.: Jeune homme, lève toi! Cerf. (Katechézisek.)

2

MEGFELEL ÉLETEM ISTEN AKARATÁNAK?

A Szentírás, elsősorban az Újszövetség állandó, eszmélő olvasása nyomán várjunk választ e kérdésre. A legjobb magyar fordítás ma a Békés – Dallos-féle Újszövetség (Róma). Részletes magyarázatokkal (kommentárok) ellátott kiadások: „Bible de Jérusalem” (Cerf) – „Echter-Bibel” (Echter, Würzburg) – „Regensburger Neues Testament” (Fr. Pustet, Regensburg) A Szentírásolvasáshoz igen ajánlható:

Daniel-Rops: Qu'est-ce la Bible? Fayard, Paris. – Was ist die Bibel? Herold, Wien.

A Szentírás gondolatvilágába bevezető és a liturgikus évhez igazodó, kiemelkedő értékű elmélkedőkönyv:

Grossouw, W. – Karrer, O.: Das geistliche Leben. Ars Sacra. Az Evangéliumok folyamatos olvasásához P. Gutzwiller Richard elmélkedései ajánlhatók (Benziger V., Einsiedeln), valamint az Újszövetséghez általában a Patmos / St. Benno kiadónál megindult „Geistliche Schriftlesung” c. sorozat kötetei.

3

A KERESZTÉNYSÉG LÉNYEGE: JÉZUS KRISZTUS. Számunkra Ő az Út, az Igazság és az Élet. Ezért elsősorban Ő legyen elmélkedéseink középpontjában! Ismerkedjünk meg földi életének külső körülményeivel, történelmi és földrajzi hátterével:

Daniel-Rops: Jésus en son temps. Fayard, Paris. (Le livre de poche) – Jesus. Der Heiland in seiner Zeit. Die Arche, Zürich. Krisztus Urunk tanításának mélyebb megértéséhez segítő művek: Lebreton, J.: La vie et l'enseignement de J.-C. N. S. Beauchesne, 1952. – Jesus Christus. Leben und Lehre. Alsatia.

Guardini, R.: Der Herr. Werkbund Verlag, Würzburg. (Minden világnyelven; franciául Alsatia kiadásában.) Hasonlóképen: P. Grandmaison (Beauchesne, Paris) és William, F. M. (Herder) Krisztus-monografiái. – Új, szép, kisebbterjedelmű mű: Guillet, J. SJ: Jésus Christ hier et aujourd'hui. Desclée de Br. Jó dogmatikus mű: Adam, K.: J. Chr., Patmos, 1949. 8. kiad.

4

KRISZTUS Urunk elsöben HITET kíván tőlünk. Mi is a hit? Joly, E.: Qu'est-ce que croire? Je sais - Je crois, Fayard!

Begegnung mit dem lebendigen Gott. Bibl. Ekklesia, Pattloch! A hitet követő megtérés a konvertiták példáján:

Lelotte, F. SJ: Convertis du XXe siècle. I - IV. Foyer Notre-Dame, Bruxelles! – Heimkehr zur Kirche I - IV. Rex, Luzern! J'ai rencontré le Dieu vivant. Témoignages avec deux études sur la conversion par M. Nédoncelle et R. Girault. Cerf.

A hit személyes jellege; a hitre nevelésről:

Mouroux, Jean: Je crois en Toi. Structure personnelle de la foi. Cerf. – Ich glaube an Dich. Johannes V., Einsiedeln.

Liégé, A.: Adultes dans le Christ. La Pensée Cath., Bruxelles! Mündig in Christus. Psychol. u. theol. Grundlagen der religiösen Erwachsenenbildung. Herder!

Hit és hitetlenség, hívők és hitetlenek ma:

Loew-Coittier: Dynamisme de la foi et incroyance. Cerf!

Le Sourd-Liégé: Croyants et incroyants d'aujourd'hui. Cerf. Mgr. Veuillot szerk.: L'athéisme tentation du monde, réveil des chrétiens? Paris, 1963.

Reuss, J. M. szerk.: Glauben heute. M. Grünewald, Mainz!

5

EGYHÁZÁN keresztül Isten kapcsolatot létesített velünk... Semmelroth, O. SJ: Die Kirche als Ursakrament. Knecht V. ! Montcheuil, Y. SJ: Aspects de l'Église. Cerf - Livre de Vie.

Adam, K.: Das Wesen des Katholizismus. 1957, 13. kiad.

Card. Suhard: Essor ou déclin de l'Église. Livre de Vie.

Die Entscheidungsstunde der Kirche. Johannes V., Einsiedeln.
Hasseveldt, R.: Le Mystère de l'Église. Ed. l'École. (Jó tkv.)

Szentségek:

Roguet, A.-M.: Les sacrements signes de vie. Livre de Vie, Cerf.

Philipon, M.-M.: Les sacrements dans la vie chrétienne. Desclée de Br. – Die Sakramente im Leben des Christen. Herder.

Häring, B.: Gabe und Aufgabe der Sakramente. O. Müller.

Szentmise:

Roguet, A.-M.: La Messe. Approches du Mystère. Cerf, Paris.
Lebendiges Opfer, Alsatia Verlag.

Prêtres du St. Séverin: La Messe. Desclée de Brouwer. –
Die Messe leben. Christen um den Altar. Bonifatius, Paderb.

Imádságba és lelki életbe bevezető művek:

Tilmann, Klemens: Täglich beten – aber wie? Paulus Verlag.

Guardini, R.: Vorschule des Betens. Benziger. – Initiation à la prière. Alsatia.

Courtois, G.: Oraison. I-II. Pourquoi? Comment? Fleurus, Paris. – Betrachtung. Warum und wie? Herder, Wien.

Tilmann, K.: Das geistliche Gespräch. Echter. (Jó, ifjúságnak is)

Oger, H.-M.: Spiritualité pour notre temps. Spes. (Jó, rendszeres)

Merton, Thomas: Keiner ist eine Insel. Benziger, Einsiedeln.

Nul n'est une île. Le Seuil. (Elméltedések.)

Perrin, J.-M.: Mère du Christ et des Chrétiens. Desclée de Br.

6

HITBELI ISMERETEIM rendszeres fejlesztésével törődöm-e?

A leggyakoribb fokon ajánlható, jó könyvek:

Katekizmus. A katolikus Egyház tanítása. Herder, Róma-Bécs,
1958, 294 l. (A mai hivatalos németországi katekizmus.)

Thivollier, P.: Toi qui cherches!... Toi qui doutes!... Ed. de
l'Oasis. Clamart (Seine) 1960, 392 l. (Kitűnő, felnőtteknek is!)

Thivollier, P.: Faites le Passage. Connaitre, comprendre, vivre la religion chrétienne. Ed. Cheminements, Paris. 1964.

Átlagos fokon:

Katolikus Hittan. (Dogmatikai kézikönyv, Schütz. A. átdolgozott tankönyve) Opus Mystici Corporis, Bécs.

Krenzer, Ferdinand: Was wir glauben. Briefe über den katholischen Glauben. Lahn V., Limburg. (Igen jó; könyvészettel.)

Lelotte, F. SJ: La solution du Problème de la vie. (Synthèse du catholicisme,) Castermann! – Lösung des Lebensproblems.

Steyler Verlagsbuchhandlung, Kaldenkirchen!

Meer, F.: Das katholische Glaubensbekenntnis. (Herder B.)

Montcheuil, Y.: Le Royaume et ses exigences. Ed. de l'Épi!

Das Reich Gottes und seine Forderungen. M. Grünewald, Mainz!

Congar, Y.: Le Christ, Marie et l'Église. Desclée de Brouwer.

Christus, Maria, Kirche. M. Grünewald, Mainz.

Claassens, M.: Alternativen. Butzon u. Bercker, Kevelaer!

Martimort, A.-G.: En mémoire de moi. Ed. de l'École. (tkv.)

Jungmann, J. A.: Der Gottesdienst der Kirche. Tyrolia. 1957.

Kiemelkedő középiskolai hittankönyv-sorozatok:

Témoins du Christ (Castermann, Bruxelles); Les Editions de l'École (Paris); Licht und Leben (Patmos).

FOLYÓIRATOK: Fêtes et Saisons (Cerf, Paris) Páratlan!

Lebendige Kirche (Lambertus Verlag, Freiburg i. Br.)!

Igényesebbeknek:

Gál, F.: Katolikus hittételek. Szt. István Társulat, Budapest.

Varillon, Fr.: Éléments de doctrine chrétienne. Ed. L'Épi! –

Begegnung mit Gott. Einführung in die Wirklichkeit des katholischen Glaubens. I-II. Styria, Graz!

Maubarc, Y. (szerk.): Catéchisme pour adultes a St. Séverin I. Le Credo. II. Dogme, Bible et Liturgie. III. Spiritualité. IV. Morale et réalités sociales. (Castermann)

Schmaus, M.: Vom Wesen des Christentums. Ettal Verlag.

Häring, Bernhard: Christ in einer neuen Welt. Lebensgestaltung aus dem Glauben. E. Wewel, Freiburg, 1960, 448.
 Semmelroth, O.: Gott und Mensch in Begegnung. Ein Durchblick durch die kath. Glaubenslehre. Knecht, Frankfurt, 1956.
 Mouroux, Jean: Sens chrétien de l'homme. Aubier.
 Berthélémy, J.: Vision chrétienne de l'homme et de l'univers. Ed. de l'École, Paris. (tkv.)!

RÉSZLETEKET illetően e kitűnő enciklopédiákra utalunk: Je sais - Je crois (Fayard, Paris), Bibliothèque Ecclesia (u.o.) - Der Christ in der Welt (Pattloch, Düsseldorf), Bibliothek Ecclesia (u.o.)

FOLYÓIRATOK / HIT ÉS VILÁGNÉZIT: Vigilia (12) Bpest - Études (12) Paris 7, 15 rue Monsieur. - Orientierung (24) Zürich 2, Scheideggstr. 45. - Stimmen der Zeit (12) Herder Freiburg i. Br. - Wort und Wahrheit (12), Herder, Wien.
 LELKI ÉLET: La Vie Spirituelle (12) Cerf, Paris. - Christus (6)/cím m. Études/ - Geist und Leben (12) Herder Fr.

TUDOMÁNYOS érdeklődésűek számára ezekre utalunk még: Ott, L.: Grundriss der katholischen Dogmatik, Herder, 1961, 606 l.
 Häring, B.: Das Gesetz Christi I-III. Wewel, Freiburg. 1961, 1808
 La Loi du Christ, I-III. Desclée, 1959.
 Initiation Theologique I-IV. Cerf, 1955/7.!
 Die katholische Glaubenswelt I-III, Herder, 1960.!
 Lexikon für Theologie und Kirche, J. Höfer és K. Rahner szerk., 10 kötet. Herder, Freiburg i. Br.

7

A PÁPAI ENCIKLIKÁKAT olvasom-e?

Gyűjteményes kötetek az Ed. St. Paul (Paulusverlag) kiadásában (Fribourg, Schweiz) XIII. Leó pápától XII. Pius pápáig.
 Chinigo - Wuestenberg: Pius XII. sagt. Fischer B. 269.

„Les Enseignement Pontificaux”-sorozat tárgycsoportosítású kötetei a Desclée et Cie (Paris-Tournai) kiadásában. Az újonnan megjelenő enciklikákats pápai megnyilvánulásokat a „La Documentation Catholique” (Paris, La Bonne Presse) és a „Schweizerische Kirchenzeitung” (Luzern, Räber et Cie). s a „Herder Korrespondenz (Orbis Catholicus)” közli.

8

A VILÁGEGYHÁZ időszerű problémái iránt érdeklődöm-e?

A mai katolikus világ felmérése:

Bilan du Monde. Enciclopédie Catholique du Monde Chrétien. I-II. Castermann, Paris-Tournai. 1958-60.

Tájékoztatók a főbb egyházi mozgalmakról:

Kardinal Bea: Die Einheit der Christen. Herder.

Bouyer, L.- Thils, G.: Le Christ et les Eglises. Ed. Universitaires, Paris, — Getauft auf einen Namen. Sailer JM, Nürnberg. Communautés Sacerdotales du St. Séverin (Paris) et de St. Joseph (Nice): Le renouveau liturgique. Fayard, Paris.

Rétif, Louis et André: Pour une Église en état de Mission. Fayard.

Brummet, Jakob: Die Kirche ist immer jung. Pfeiffer, München. (Pax Christi és egyéb mozgalmak.)

Greinacher, Norbert (Hrsg.): Familiengruppen. Alsatia-Verlag.

Greinacher, Norbert (Hrsg.): Priestergemeinschaften. Alsatia.

V.ö. még az enciklopédiák (16. l.) megfelelő köteteit!

FOLYÓIRATOK világegyházi tájékoztatásunkra:

Herder Korrespondenz / Orbis Catholicus (12) Herder Freiburg i. Br. / Wien. — Informations Catholiques Internationales (24), Paris 17., 158. Bd. Malesherbes.

9

A MAI VILÁGPROBLÉMÁK iránt érdeklődöm-e?

Szellemi világkép:

Weltall, Weltbild, Weltanschauung. Ein Bildungsbuch.

Herausgegeben von G. Stachel u. P. Ascher. Echter Verlag.

Herders Bildungsbuch. Herder, Freiburg 1957, 1488 hasáb.
Herders Kleines Bildungsbuch. Freiburg, 1960, 880 l.
FOLYÓIRAT / Katolikus világszemle (J. Delfosse, Bruxelles):
La Revue Nouvelle (12), Tournai, 28 rue des Soeurs Noires.

10

FELELŐSSÉGÜNK A VILÁGÉRT, EGYHÁZÉRT, TESTVÉREINKÉRT:

1. Távlatok.

Leclercq, Jacques: Vivre Chrétienement notre temps (Castermann) – Bekehrung zur Welt (Walter, Olten).

Lebret, L.J.: Montée humaine (Ed. Ouvrières) – Verantwortlich für die Welt (Styria)!

Lebret-Suavet: Dans le combat du monde. (Ed. Ouvrières)

Cardijn, Joseph: Laïcs en premières lignes (Ed. Universitaires, Paris). – Laien in den vordersten Reihen (Butzon-Bercker)

Michonneau, G.: Pas de vie chrétienne sans communauté (Cerf) – Kein Christenleben ohne Gemeinschaft (Schwabenv.)

Auer, A.: Weltoffener Christ. Grundsätzliches und Geschichtliches zur Laienfrömmigkeit. Patmos, Düsseldorf.

2. Lelkiségi.

Voillaume, René: Au coeur des masses. Cerf, Paris. – Mitten in der Welt. Herder, Wien. Párját ritkító mű!

Lubac, Henri: Meditation sur l'église. Aubier, Paris. – Betrachtung über die Kirche. Styria, Graz!

Lebret, L.J.: Action marche vers Dieu. Ed. Ouvrières. – Aufbruch zu Gott. Alsatia!

Montcheuil, Y.: Problèmes de vie spirituelle. Ed. de L'Épi. Perrin, J.-M.: L'heure des laïcs. La Colombe, Paris.

Suavet, Th.: Spiritualité d'engagement (Ed. Ouvrières) – Der Weltauftrag des Christen (Winfried-Werk, Augsburg)!

Rossi, Giovanni: In der Geistesschule Christi. Brevier des christlichen Lebens u. Apostolates. Rex, Luzern. (Olaszból ford.)

Quoist, M.: Prières. (Ouvrières.) — Herr, da bin ich. (Styria).
Lubich, Ch.: Bis wir alle eins sein werden. Neue Stadt Verlag.

3. Tanubizonyság.

Ancel, A.: 5 ans avec les ouvrières. Ed. du Centurion, Paris!

Michonneau, G.: Paroisse communauté missionnaire. Cerf!

Loew, Jacques: Journal d'une mission ouvrière 1941-1956. Cerf.

Tagebuch einer Arbeitermission 1941/59. M. Grünewald.

Perrin, H.: Journal d'un prêtre ouvrier en Allemagne. Seuil. —

Tagebuch eines Arbeiterpriesters. Kösel V., München, 1955.

28 histoires vraies. Nouvelle Cité, Neuilly. — Sie war-
ten auf Gott. Verlag Neue Stadt, Köln-Rom.

Guerre, R.-Zinty, M.: Nous voulons voir le Christ. Ouvriè-
res. — Lebendiges Evangelium. Winfried-Werk. (Ifjúságé.)

Heylem: Il n'y a qu'un amour. Ed. Feu Nouveau. (Hitveseké.)

FOLYÓIRATOK / Az egymásért való felelősség lelkisége.

Welt in Christus. Digest d. apostolischen Lebens. (12) Quel-
le Verlag, Feldkirch (Österreich). / Br. Belfortstr. 16.

Jesus + Caritas (4) Paris 9., 11. Cité Trévis. / Freiburg

Nouvelle Cité (6) Clamart (Seine), 4 bis rue du Montoir.

Neue Stadt (5) Neue Stadt Verlag, Köln.

Der Grosse Entschluss (12) Verlag Herold, Wien.

L'Anneau d'Or (12) Ed. du Feu Nouveau, Paris 17., 9 rue

Gustave-Flaubert. (Ker. hitvesek komolyigényű folyóirata!)

Foyers (12) Paris 16., 20 rue Cortambert. (Családi, népszerű.)

JEGYZETEK. Egyes tárgykörök részletesebb könyvészetét a követke-
ző Lelkipásztori levelekben hozzuk, így pl. a házassági irodalmat a
2. számú: „Házasság, vallás, gyermekáldás.” Az 1. és 2. levélkönyv-
szete együttvéve világiaknak megadja a kellő általános tájékoztatást. —
Adataink általában a szerző, a cím, a kiadó, a kiadás helyének meg-
jelölésére szorítkoznak; helyszűke esetén ismert kiadónál ez utóbbi el-
maradt. Indokolt esetben kiadási év v. lapszám is szerepel. — A ! jelzés
a mű értékét húzza alá, ha nem közismert v. egyébként nem tűnik ki. —
Folyóiratoknál (4): évente 4-szer jelenik meg és i. t. — tkv: tankönyv.

LELKIPÁSZTORI LEVELEK

Gyóntatószékben, vagy magánbeszélgetések során gyakran keresik fel a lelkipásztort hívei oly problémákkal, amelyekre feltétlenül választ várnak: akár belső, lelki életük kérdéseiről van szó, akár a hitelveknek külső életükben való alkalmazásáról. E kérdéseket általában az jellemzi, hogy gyakorlatiak: ezért fordulnak velük a hívek lelkipásztorukhoz, aki nemcsak elméleti teológiai tudással rendelkezik, hanem ismeri az életet és bőséges betekintése nyílik az emberek belső problémáiba, lelki vívódásaiba. Sokszor vetődnek fel gyakran ismétlődő, mondhatnók típus-problémák. Ma már bevett szokás Nyugaton, hogy a gyóntatószékben ilyen kérdésekre írásos választ tartanak készenlétben a lelkipásztorok, márcsak azért is, mert többnyire nincs is idő a részletes megtárgyalásra. A következő alkalommal már egyszerűbb az elolvasás után még választ váró egyéni kérdéseket megbeszélni. Idegenben, hazájuktól távol élő hívek különösen szívesen fogadják, ha saját anyanyelvükön kapnak részletesebb útbaigazítást. Ezért határozta el az ausztriai lelkipásztori központ (Österreichisches Seelsorge-Institut, Wien I. Stephansplatz 3/III), hogy a német nyelvterületen szokásos "Pfarrbrief"-ek mintájára a legfontosabb problémákról a tömegesebben itt élő idegenajkú hívek anyanyelvén is kiad ily lelkipásztori leveleket. Az első ilyenirányú próbálkozás épp magyar nyelven történik és egyaránt szolgálni kívánja az Ausztriában és más országokban szétszórta élő magyar hívek lelki igényeit is. Az első levelek a lelkiismeretvizsgálat és a házaselet problémáival foglalkoznak.